

**THE INFLUENCE OF YOUTH SUBCULTURES ON MODERN ART
(ON THE EXAMPLE OF PUNK SUBCULTURE)**

**ВПЛИВ МОЛОДІЖНИХ СУБКУЛЬТУР НА СУЧАСНЕ
МИСТЕЦТВО (НА ПРИКЛАДІ ПАНК-СУБКУЛЬТУРИ)**

Stoliarchuk N. M. Столярчук Н. М.

*Candidate of Philosophical Sciences,
Associate Professor at the Department
of Cultural Studies*

*кандидат філософських наук,
доцент кафедри культурології*

Zasadko A. V. Засадко А. В.

*3rd year Student at the Faculty
of Culture and Arts
Lesya Ukrainka Volyn
National University
Lutsk, Ukraine*

*студент III курсу факультету
культури та мистецтв
Волинський національний університет
імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна*

Сучасна культура характеризується «вибухом субкультур» (за словами Тофлера А. [6]), які, «спираються на загальний для цілісності культурний код і разом з тим вступають в діалог з ним. Цей діалог може набирати форм «оновлення культури» або «відновлення традиції», «розвитку» або «руйнування», пошуку в «великій» культурі обґрунтування породжених новою добою норм та цінностей або протиставлення їй своїх власних духовно-ціннісних пріоритетів [3, с. 289].

Субкультура стала популярним об'єктом філософсько-культурологічної, соціологічної і психологічної рефлексії приблизно з середини ХХ століття. Про суть субкультур йдеться у працях Т. Адорно, Г. Маркузе, Е. Тоффлера, Ж. Бодрійяра, Е. Фромма, М. Гайдеггера, К. Ясперса, серед українських дослідників значну увагу субкультурам приділили у своїх наукових доробках Н. Корпач, М. Шимановський, О. Сінькевич, В. Соколова. У розвідках цих вчених йдеться зокрема і про вплив субкультур на домінуючу культуру, політику, суспільну свідомість. На нашу думку варто конкретизувати, уточнити зміни в сучасній художній культурі, які відбулися під впливом молодіжних субкультур. Особливу увагу звернемо на субкультуру панків, бо саме вона є однією з найрадикальніших у своєму протесті проти застарілих стереотипів, соціокультурних догм та умовностей, які гальмували суспільний і культурно-мистецький поступ.

Панк-субкультура виникла в середині 1970-х як реакція на панівні культурні та соціальні норми того часу. На появу цієї субкультури вплинули різні чинники: політичні, соціальні та економічні потрясіння 1960-х років, етос DІY, поширення андеграундної музики, раннього рок-н-ролу, гаражного року та глем-року.

У Сполучених Штатах панк-субкультура почала формуватися в Нью-Йорку, в центрі міста навколо CBGB – музичного клубу, який приймав нові панк-гурти, такі як «Ramones», «Blondie» і «Television». Ці гурти відрізнялися своєю швидкою, агресивною та нескладною музикою, яка відкидала віртуозність і професійність мейнстрімового року.

У Великій Британії субкультура панк виникла в умовах економічної та соціальної кризи середини 1970-х років. Такі гурти, як «Sex Pistols», «Clash» і «Damned», поєднували панк-музику з провокаційними та конфронтаційними текстами, які критикували британський уряд, монархію та мейнстрімні ЗМІ. Панк-мода цієї епохи також характеризувалася рваним одягом, шкіряними куртками та нерівним волоссям.

У міру того, як панк-субкультура розвивалася протягом кінця 1970-х і початку 1980-х років, вона урізноманітнювалася та ускладнювалась, включаючи різні стилі, звучання та ідеї. У Сполучених Штатах панк-субкультура розділилася на різні регіональні сцени, такі як хардкор-панк, який характеризувався більш швидкою та агресивнішою музикою, і пост-панк, який включав елементи арт-року, фанку та електронної музики.

У Сполученому Королівстві панк-субкультура також урізноманітнювалася, з такими групами, як «Buzzcocks», «Siouxsie and the Banshees» і «Joy Division», які поєднували різні звуки та естетику. Панк-мода цієї епохи також стала більш різноманітною, з появою готів, «Нової хвилі» та інших субкультур.

Протягом 1980-х і 1990-х років панк-субкультура продовжувала розвиватися та впливати на різні жанри та сцени. У Сполучених Штатах панк вплинув на появу альтернативного року, гранжу та інді-року, тоді як у Великій Британії він вплинув на появу брит-попу та інді-сцени. Панк також поширився в інших частинах світу, включаючи Австралію, Японію та Латинську Америку, де він набув власного місцевого значення та виразів.

Однією з ключових тем панк-культури є критика основного суспільства та його інститутів. Панк часто асоціюється з відмовою від капіталізму, споживацтва та політичного істеблішменту. Ця критика виражається через музику, тексти пісень та візуальне мистецтво, пов'язане з панком, яке часто містить теми відчуження, гніву та бунту. Наприклад, такі панк-гурти, як «The Clash», «the Sex Pistols» і «Dead Kennedys», писали пісні, у яких критикували уряд, поліцію та ЗМІ, а також виступали за радикальні соціальні та політичні зміни.

Ще один важливий аспект панк-культури – це етос «зроби сам». Панк відкидав ідею, що тільки кваліфіковані професіонали можуть створювати музику, мистецтво чи моду, і натомість заохочував своїх учасників створювати власну культуру. Цей підхід «зроби сам» знайшов відображення в тому, як панк-гурти часто записували власну музику, виготовляли власні товари та організовували власні шоу. Цей дух також поширювався на панк-моду, яка часто передбачала перепрофілювання повсякденних речей на унікальні та креативні вбрання.

Субкультура панку також мала сильне почуття спільності та солідарності. Незважаючи на відмову від основної культури, панк створив власні соціальні мережі, які дозволяли учасникам спілкуватися з однодумцями та ділитися своїми ідеями та досвідом. Це відчуття спільності відображалося в тому, як панк-гурти часто співпрацювали між собою, а також у тому, як шанувальники панку створювали власні клуби та організації.

Окрім свого культурного та соціального значення, панк-субкультура також мала тривалий вплив на популярну культуру та суспільну свідомість. Багато цінностей та ідей, пов'язаних з панком, як-от: індивідуалізм, антиавторитаризм і месидж «зроби сам», стали згодом частиною домінуючої культури. Панк-музика також вплинула на багато інших жанрів, таких як альтернативний рок, гранж та інді-рок, і надихнула незліченну кількість музикантів у всьому світі.

Сучасне мистецтво включає в себе різні напрями, від традиційного живопису та скульптури до інсталяцій та відеомистецтва. У багатьох видах сучасного мистецтва можна побачити елементи панк-культури, наприклад, використання графіки та графічного дизайну з метою висловлення соціальних і політичних протестів, а також використання мистецтва як інструменту активізації громадської думки та протидії системі, що нас оточує. У світі сучасного мистецтва можна побачити також панк-художників, які використовують знаки та символіку панк-культури у своїй творчості. У цьому випадку панк-культуру можна вважати важливою частиною культурного та історичного надбання, що відіграло і продовжує грати важливу роль у розвитку мистецтва та культури.

Сьогодні панк-субкультура продовжує впливати та надихати нові покоління музикантів, художників та активістів. Її спадщина опору, креативності та культури DIY справила тривалий вплив на популярну культуру та соціальні рухи у всьому світі.

Література:

1. Маєрчик М. Чи є культура у субкультурі. *Дзеркало Тижня*. 2005. № 10 (538) 19, 25.03.

2. Онищук с. Субкультура київських панків. *Етнічна історія народів Європи*. 2012. Вип. 37. С. 99-103.
3. Сінькевич О. Б. Молодіжні субкультури як «культури самоідентифікації» в сучасну добу. *Гілея: науковий вісник*. 2014. Вип. 84. С. 289-293.
4. Jones, C. (2017). *Punk and Post-Punk Subcultures: Do It Yourself*. Routledge. 2017.
5. Thompson, D. *Punk Productions: Unfinished Business*. SNI Press. 2008
6. Toffler Alvin. *Future Shock*. Published by *Random House*, NY, 1970.